

Diàleg dialògic o diàleg dialogal

“El *diàleg dialogal* no és una simple conversa, no és un mer enriquiment mutu per la informació suplementària que s’hi aporta, no és un exclusiu correctiu de malentesos... és la recerca conjunta del que és comú i el que és diferent, és la fecundació mútua amb allò que cadascú aporta... és el reconeixement implícit i explícit que no som autosuficients... Déu és qui fa possible que el diàleg sigui alguna cosa més que un estèril encreuar-se de dos monòlegs” (“¿Mística comparada?”, en D.A., *La mística en el siglo XXI*, Madrid 2002).

El *diàleg dialògic* o *diàleg dialogal* tracta d’anar més enllà del *diàleg dialèctic* per a arribar a una autèntica comprensió de l’altre, que permeti una veritable comunicació mútua, en l’intent de forjar un llenguatge comú que sàpiga travessar els límits del llenguatge propi, particular. Panikkar vol anar més enllà d’un mer diàleg que busqui només d’atènyer un cert pacte de respecte mutu; parla d’un diàleg obert a un *enriquiment mutu*. El seu pensament i el seu camí existencial han estat cercar un diàleg ecumènic que suposa apropar-se a l’altre no solament superant la temptació de conquerir-lo, sinó buscant d’obrir-s’hi sense por de perdre posicions pròpies, i fins i tot amb el convenciment que aquestes es veuran enriquides amb les aportacions dels altres. Perquè la diversitat de les religions “participa de la bellesa de la realitat, que no és monocromàtica”.

Es tracta de superar el nivell de dialèctica de les idees, on domina la lluita mútua amb la victòria del més fort, per a arribar a un *diàleg obert* i acollidor on es posi de relleu una alteritat de comunió: “Estimar el proïsme com a tu mateix” significa estimar-lo tal com és, sense voler *convertir-lo* a les meves idees. Per això urgeix superar les actituds exclusivistes, caminant vers un veritable pluralisme. Totes les grans religions són camins vàlids d’experiència del sagrat, camins de trobament amb l’Absolut, sota les seves diferents formes. No és suficient un diàleg *inter-religiós*, ens cal arribar a un diàleg *intra-religiós*; un *ecumenisme ecumènic* (cf. a continuació) que porti a un diàleg a *l’interior de la nostra vida religiosa*, que cada creient ha de realitzar a l’interior de la pròpia experiència per a obrir-se a la dels altres. Es tracta d’arribar a una veritable *interpenetració religiosa*, un mutu influx de les distintes religions, per a atènyer un autèntic *pluralisme*, que s’oposi activament al tot monopoli cultural o religiós. Aquest pluralisme és la cosa oposada a la vella temptació del *sincretisme*, ja que aquest pretén eliminar aquestes diferències que enriqueixen les religions. “El sincretisme és desorientador i no mena enlloc... Es diu que tots els camins van a Roma. Però hi ha dues maneres de no arribar-hi: *si ens aturem* en qualsevol dels camins o *si caminem fent salts* de l’un a l’altre... La religió és un camí, una vida, una actitud global de l’home que s’enfronta amb el misteri, amb el sentit que pot tenir la seva vida i l’existència en general” (“Las religiones”, *La Vanguardia*, Barcelona 12-I-1995).

<http://raimon-panikkar.org/catalano/gloss-dialeg.html>